



Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Jan Mrva
Identifikační číslo studenta: 26208464

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Románské jazyky
ID studia: 542098

Název práce: Španělsko-portugalská hranice jako multilingvní jazyková oblast
Pracoviště práce: Ústav románských studií (21-URS)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Iva Svobodová, Ph.D.
doc. Mgr. Miroslav Valeš, Ph.D.

Datum obhajoby: 15.02.2024 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby:

Obhajoba disertační práce mgr. J. Mrvy byla zahájena v 15 hod. Předseda komise nejprve představil uchazeče a celou komisi včetně oponentů. Přivítal též několik hostů. Poté vyzval školitele, prof. P. Čermáka, aby přednesl své hodnocení doktorandova studia. Prof. Čermák shrnul své hodnocení. Komise předseda poté předal slovo doktorandovi a požádal ho, aby v 10-15 min. prezentoval téma své práce a jeho hlavní výsledky.

Mgr. Mrva za pomoci pečlivě a detailně připravené prezentace shrnul hlavní teze a výsledky své disertační práce. Po této prezentaci vystoupili se svými posudky oponenti.

Doc. I. Svobodová se v resumé svého posudku zaměřila na otázky tématu, jehož volbu vyzdvihla. Zmínila, že teoretická část je velice dobře zpracovaná, poukázala pouze na některé nepřesnosti (datace, povaha některých segmentálních změn). K praktické části, jejíž kvalitu také ocenila, přičinila jen pár formálních připomínek. Nakonec položila tři otázky zmíněné i v posudku.

Posudek doc. M. Valeše v jeho nepřítomnosti přečetl předseda komise. Shrnul základní evaluaci doc. Valeše a zdůraznil v něm zejména otázky, na něž oponent očekává jasné reakce, jako je např. otázka normy zkoumaných jazyků či terminologické mísení pojmů jazyk a varieta. Doc. Valeš také zmínil omezený vzorek dat. Také doc. Valeš pokládá ve svém posudku některé zásadní otázky.

Mgr. Mrva se poté ujal slova a postupně reagoval na všechny připomínky. Uznal, že některé jevy mohl jistě rozpracovat pečlivěji,

ale zároveň poukázal na obtížnost získávání dat pro svůj výzkum. Vhodně ilustroval některé specifické problémy spojené s respondenty, s nimiž pracoval. Dále se věnoval otázce pozitivní vs. negativní folklorizace. Tato otázka vedla k bezprostřední diskusi mezi mgr. Mrvou a doc. Svobodovou.

V reakci na posudek doc. Valeše se mgr. Mrva nejprve věnoval otázce překladu vybraných textů, otázce terminologické (jazyk vs. varieta). Zdůraznil, že jeho cílem bylo pochopit a popsat postoje autentických mluvčích, a že proto se zde - na rozdíl od teoretické části, kde jsou oba pojmy velmi přesně definovány - objevuje toto terminologické mísení. K tomu bodu pak v diskusi vystoupil školitel, prof. P. Čermák, který jen potvrdil, že oddělení strukturně-lingvistického popisu od subjektivního pohledu mluvčích je nejen legitimní, ale i nutné. Mgr. Mrva pak ještě detailně reagoval na připomínky uvedené v posudcích a vše přesvědčivě vysvětlil nejen na základě vlastních výzkumů, ale i s fundovaným odkazem na bohatou sekundární literaturu.

Následovala již otevřená diskuse. Dr. Svobodová, členka komise, se zeptala na statistiky a motivaci (nových) rodilých mluvčích. Mgr. Mrva pohotově odpověděl a podnítil tak další dotazy. Prof. Pešek se vrátil k otázce distinkce mezi varietou, venkovským přízvukem a jazykem. Zmínil otázku stigmatizace určitých jazykových útvarů - jako právě "venkovský přízvuk". Mgr. Mrva tedy vhodně vysvětlil celou terminologickou řadu, kterou v práci použil. V diskusi k tomu pak vystoupil prof. Čermák i prof. Pešek, který se ještě zeptal na portugalské vs. španělské pojetí pojmu "dialekt". Dr. Jindrová položila otázku doktorandových dat a jejich konfrontaci se staršími daty; poukázala dokonce na to, že v některých případech máme i novější data, které doktorand mohl zohlednit. Dr. Svobodová ještě zmínila, že tradiční sociolingvistická proměnná pohlaví mluvčího nebyla nakonec nijak zohledněna, a zeptala se na důvody. Mgr. Mrva vše vysvětlil.

Předseda komise pak diskusi ukončil a zahájil neveřejnou část obhajoby hlasováním o výsledku, který skončil jednoznačně 5-0-0.

| | | |
|------------------------------|-----------------------------------|-------|
| Klasifikace obhajoby: | prospěl/a (P) | |
| Předseda komise: | doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D. | |
| Členové komise: | prof. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D. | |
| | PhDr. Jaroslava Jindrová, Ph.D. | |
| | doc. Mgr. Radka Mudrochová, Ph.D. | |
| | Mgr. Petra Svobodová, Ph.D. | |